

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2020/419,

30. jaanuar 2020,

millega tehakse erand delegeeritud määrusest (EL) 2016/1149, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 veinisektori riiklike toetusprogrammide osas

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, (¹) eriti selle artikli 53 punkte b ja h,

ning arvestades järgmist:

- (1) Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO) väljastas 2. oktoobril 2019 vahekohtu otsuse juhtumis „Euroopa ühendused ja teatavad liikmesriigid – Suurte tsiviilõhusõidukitega kauplemist mõjutavad meetmed“, WT/DS316/ARB. Vahekohtu otsusega anti Ameerika Ühendriikidele õigus taotleda luba kehtestada vastumeetmeid mahus, mis ei ületa 7,5 miljardit USA dollarit aastas, vastusena Airbusile antud liidu toetustele. 18. oktoobril 2019 kehtestas USA muu hulgas 25 % väärtuselise imporditollimaksu vaikesetele veinidele, mida ekspordivad USAsse Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa ja Ühendkuningriik. Selline erakordne, ebaõiglane ja ettearvamatu olukord avaldab rasket ja kahjulikku mõju kõigi liidu veinide üleilmsele kaubandusele. Lisaks ähvardas USA Prantsusmaa digitaalteenuste maksu (GAFA maks) tõttu kohaldada Prantsuse vahuveinide suhtes 100 % väärtuselist imporditollimaksu.
- (2) USA kehtestatud imporditollimaksudel on otsene ja suur mõju liidu veinikaubandusele USA turul, mis on liidu suurim põllumajandustoodete ja eelkõige veini eksporditur, nii väärtuse kui ka ekspordimahu poolest. 2018. aastal oli liidu veiniekспорт USAsse kokku 6,5 miljonit hektoliitrit, väärtuses 4 miljardit eurot. Liidu veiniekспорт USAsse moodustab tavaliselt 30–40 % liidu veiniekspordi ülemaailmsest väärtusest.
- (3) USA kehtestatud suurendatud imporditollimaksudel on kahjulik mõju kõigile liidu veinidele, mitte ainult nendest neljast liikmesriigist pärit veinidele, mille suhtes kohaldatakse suurendatud imporditollimakse. See avaldab negatiivset mõju USA turul olevate kõigi liidu veinide mainele ja kaubandusele. Veini mainet ei määra mitte ainult selle kvaliteet, vaid ka hind ning tajutatav hinna ja kvaliteedi suhe. See kehtib eelkõige madalama ja keskmise hinnaga veinide puhul, mida absoluutarvudes mõjutab 25 % imporditollimaks rohkem kui kallimaid veine, mida ostavad veiniasjatundjad, kelle jaoks hinnatõus ei ole heidutatav. Liidu veinid konkureerivad USA turul teistest riikidest, näiteks Lõuna-Ameerikast, Austraaliast või Lõuna-Aafrikast pärit veinidega. Sellist karmi ja tihedat konkurentsi

(¹) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

silmas pidades on üldise hinnataseme tajumisel oluline roll. Kui tarbija teab, et liidu teatava päritoluga veini hinna suhtes kohaldatakse kõrgemat imporditollimaksu, mõjutab see negatiivselt kõigi liidu veinide hinnataseme üldist tajumist ning suunab seega tarbijate nõudluse muu päritoluga toodetele. Võttes arvesse sellest tulenevaid turutingimusi ja tootjate üldise tasuvuse vähenemist, tuleks viivitamata võtta meetmed imporditollimaksude mõju leevendamiseks kõikide veinide puhul, mis on pärit kõikidest liikmesriikidest, mitte ainult nendest liikmesriikidest, kellele imporditollimaksud on otseselt suunatud.

- (4) Turu stabiilsuse seisukohast ei kujuta USA kehtestatud imporditollimaksude kord endast eraldiseisvat riiklikku meedet, mille mõju piirdub USAga toimuva kaubavahetusega. Maailma veiniturul on ülemaailmne turg, kus oluliste majandusjõudude, nagu USA, võetud üksikmeetmetel on kaugeleulatuvad tagajärjed rahvusvahelisele veinikaubandusele tervikuna. Mis tahes negatiivne muutus liidu veinide peamisel sihtturul ehk USAs, mõjutab paratamatult teisi turgu, sest tooted, mida ei saa Ühendriikides kalliks muutunud hinna tõttu müüa, tuleb mujale ümber suunata. Seega avaldavad nende teiste turgude tarbijad, kes on turutingimustest teadlikud, täiendavat survet hindadele ning konkurents muutub tavapärasest palju tihedamaks. USA kehtestatud praegused imporditollimaksud põhjustavad seega tõenäoliselt liidu veiniekspordi paigalseisu kogu maailmas. Veinisektori aruanded on näidanud, et olulised Prantsuse veinide tellimused USA turul on juba tühistatud.
- (5) Liidu veinituru seisukord on 2019. aastal olnud raske ning veinivarud on alates 2009. aastast kõrgeimal tasemel. Selline areng on peamiselt tingitud 2018. aasta rekordilisest saagist ja veinitarbimise vähenemisest liidus. Kui veine, mille suhtes kehtivad USA kehtestatud imporditollimaksud, ei müüda liiduvälistel eksporditurgudel, võimendab see liidu turu olukorra kiireloomulisust ja keerulisust veelgi. Lisaks raskendab olukorra kiireloomulisust imporditollimaksude kohaldamise ajastus. Tariife kohaldatakse alates 18. oktoobrist 2019, mis langeb 2019. aasta veinikoristus- ja tootmisaja keskele ja on vahetult enne aastalõpu pühasid. Need on liidu veinisektori jaoks aasta kaks kõige olulisemat müügiperioodi. Seetõttu on vaja võtta viivitamata meetmeid olukorra lahendamiseks.
- (6) Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 43 sätestatud veinisektori toetusmeetmetest on üksnes kõnealuse määruse artikli 45 lõike 1 punkti b kohane müügiedendusmeede otseselt suunatud liidu veinide edendamisele kolmandates riikides, et parandada nende konkurentsivõimet. Aastate jooksul on kõnealune müügiedendusmeede osutunud märkimisväärselt tõhusaks kolmandate riikide turgude vallutamisel ja konsolideerimisel. See on osutud kõige tõhusamaks vahendiks, millega toetada liidu veine kolmandate riikide turgudel, parandades nende mainet ja suurendades teadlikkust nende kvaliteedist. Rahvusvaheline veiniturul on ülemaailmne turg ja kõik liidu veinide müügiedendusmeetmed kolmandate riikide turgudel on kasulikud kõigile liidu veinidele. See avab võimalusi neile, kes seejärel sisenevad kõnealusele turule koos teiste liidu veinidega. Individuaalsetel müügiedendusmeetmetel on mitmekordistav mõju müügile, kuna need hõlmavad tervet veinivalikut või terveid veinitootmispiirkondi, mitte ainult üht veinimarki või -tüüpi. Seetõttu on oluline müügiedendustegevust jätkata, käivitada ja intensiivistada kõikidel turgudel, et leida turgu veinidele, mis USA turul enam müügiks ei lähe, ning säilitada liidu veinide maine nendel muudel turgudel, võideldes ühtlasi surve vastu hindadele.
- (7) Selle ettearvamatu ja ebakindla situatsiooni lahendamiseks on asjakohane võimaldada suuremat paindlikkust määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 45 lõike 1 punkti b kohase müügiedendusmeetme rakendamisel, võimaldades erandit komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 ⁽²⁾ teatavatest sätetest, et aidata ettevõtjatel reageerida praegusele erakorralisele olukorrale kogu maailma eksporditurgudel, mis tuleneb USA kehtestatud imporditollimaksude korrast.
- (8) Selleks et toetusesaajad saaksid tugevdada oma müügiedendusmeetmeid ja kindlustada oma kohaloleku sihtturgudel, peaks liikmesriikidel olema võimalik pikendada määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 45 lõike 1 punktis b osutatud müügiedendusmeetme raames juba valitud tegevustele antava toetuse kestust üle delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 artiklis 4 sätestatud viieaastase maksimumkestuse. Selline meede tagab USA turul juba tegutsevatele ettevõtjatele, keda imporditollimaksud otseselt mõjutavad, müügiedendustegevuse suurema stabiilsuse ja järjepidevuse. Lisaks saavad sellest kasu ka muude kolmandate riikide turgudel veini müüki edendavad ettevõtjad, kelle suhtes ei kohaldata otseselt USA kehtestatud imporditollimaksude korda, kuid kellel on raskusi oma positsiooni säilitamisega maailmaturul hiljuti tekitatud ebastabiilses ja tugeva konkurentsiga olukorras.

⁽²⁾ Komisjoni 15. aprilli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1149, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 veinisektori riiklike toetusprogrammide osas ja muudetakse komisjoni määrust (EÜ) nr 555/2008 (ELT L 190, 15.7.2016, lk 1).

- (9) Projektidele antav individuaalne pikendus ei tohiks siiski kesta kauem kui praegune programmitöö periood (2019–2023) ning peaks seega lõppema 15. oktoobril 2023.
- (10) Suuremat paindlikkust tuleks võimaldada seoses määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 45 lõike 1 punktis b osutatud müügiendendusmeetme kohaste tegevuste võimalike muudatustega, nagu on sätestatud delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 artikli 53 lõikes 1. Selleks et toetusesaajad saaksid nõuetekohaselt ja tõhusalt reageerida erakorralisele olukorrale ja kohandada oma sihtturge vastavalt vajadusele, on asjakohane lubada liikmesriikidel teha kõnealustest eeskirjadest erandeid, võimaldades sihtturu muudatusi, isegi kui muudatus ei ole kooskõlas tegevuse esialgse eesmärgiga. Selline erand aitaks praegu USAs müügiendendusmeetmeid rakendavatel toetusesaajatel keskenduda muudele turgudele ja vältida edasist majanduslikku kahju. See abistaks ka muudes kolmandates riikides tegutsevaid toetusesaajaid, keda mõjutavad USA poolt sellele konkreetsele turule kehtestatud imporditollimaksude korra tagajärjed ja kes soovivad suunata oma jõupingutused mujale.
- (11) Selleks et vältida olukorda, kus toetusesaajaid, kes kasutavad paindlikkust ja otsustavad muuta sihtturgu, karistatakse selle eest, et nad ei ole rakendanud kogu tegevust, mille pädev asutus on algselt heaks kiitnud, on vaja teha erand delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 artikli 54 lõikest 1. See tagaks, et toetust makstakse üksikmeetmetele, mida on muudetud käesoleva määrusega, tingimusel et need meetmed on täielikult rakendatud ja nende suhtes kohaldatakse komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/1150⁽³⁾ IV peatüki 1. jaos sätestatud kontrolli.
- (12) Kahte käesoleva määrusega kehtestatud meetet tuleks kohaldada kõigi ettevõtjate suhtes, kes juba tegutsevad asjaomasel kolmanda riigi turul, tagamaks, et neid toetatakse samal viisil kui sellele turule uustulnukaid, kellel on vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2020/132⁽⁴⁾ õigus kõrgemale liidu toetusele, mis moodustab kuni 60 % rahastamiskõlblikest kuludest. Neid meetmeid tuleks kohaldada ka kõikide määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 45 lõike 1 punkti b kohaste veini edendavate tegevuste suhtes, hoolimata konkreetsest edendatavast veinikategooriast, võttes arvesse asjaolu, et USA kehtestatud imporditollimaksude kord mõjutab kõigi liidu veinide mainet tervikuna. Peale selle oleks väga raske eraldada ühe müügiendendusmeetme raames vaikselt veinidega seotud meetmeid teisi veine käsitlevatest meetmetest, kuna müügiendendusmeetmed on tavaliselt mõeldud paljude toodete, mitte ainult konkreetse kategooria edendamiseks. Paljud müügienduskampaaniad hõlmavad kõiki piirkonna veine või erinevaid veine, mida asjaomane ettevõtja müüb. Muude veinidega seotud tegevuste eraldamine vaikselt veinidega seotud tegevustest müügienduskampaania raames kujutaks endast suurt halduskoormust ja kahjustaks müügiendustegevuse positiivset mõju.
- (13) Seepärast on vaja teha erand delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 artiklist 4, artikli 53 lõikest 1 ja artikli 54 lõikest 1,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Hõlmatud tootekategooriad

Käesolevat määrust kohaldatakse veini müügienduse suhtes määruse (EL) nr 1308/2013 VII lisa II osa punktide 1–9 ja 15–16 tähenduses.

Artikkel 2

Toetuse kestus

Erandina delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 artiklist 4 ja kui see on tegevuse mõju silmas pidades põhjendatud, võib asjaomasele toetusesaajale asjaomases kolmandas riigis või kolmanda riigi turul antava toetuse kestust määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 45 lõike 1 punktis b osutatud müügiendendusmeetme puhul pikendada kauemaks kui delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 artiklis 4 sätestatud viieaastane periood, kuid mitte kauemaks kui 15. oktoobrini 2023.

⁽³⁾ Komisjoni 15. aprilli 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/1150, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 rakenduseeskirjad veinisektori riiklike toetusprogrammide osas (ELT L 190, 15.7.2016, lk 23).

⁽⁴⁾ Komisjoni 30. jaanuari 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/132, millega kehtestatakse erakorraline meede erandina Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 45 lõikest 3 seoses liidu toetusega veinisektori müügiendendusmeetmele (ELT L 27, 31.1.2020, lk 20).

*Artikkel 3***Heakskiidetud tegevuste muudatused**

Erandina delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 artikli 53 lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada toetusesaajatel, kes osalevad käimasolevas tegevuses määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 45 lõike 1 punktis b osutatud müügiedendusmeetme raames, esitada pädevale asutusele teatise kõnealuse tegevuse sihtturu muudatuste kohta, isegi kui see muudatus muudab tegevuse algset eesmärki. Sellisteks muudatusteks ei ole vaja pädeva asutuse eelnevat heakskiitu. Toetusesaajad esitavad kõnealuse teatise liikmesriikide kehtestatud tähtaja jooksul.

*Artikkel 4***Rakendatud üksikmeetmete toetamine**

Erandina delegeeritud määruse (EL) 2016/1149 artikli 54 lõikest 1, kui pädevale asutusele on käesoleva määruse artikli 3 kohaselt teatatud juba heakskiidetud tegevuse sihtturu muutusest, makstakse toetust selle tegevuse raames juba rakendatud üksikmeetmete eest, kui need meetmed on täielikult rakendatud ning nende suhtes on tehtud halduskontroll ja vajaduse korral kohapealne kontroll vastavalt rakendusmääruse (EL) 2016/1150 IV peatüki 1. jaole.

*Artikkel 5***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. jaanuar 2020

Komisjoni nimel
President
Ursula VON DER LEYEN